

ROMATOİD ARTRİT

Dr. Arzu Atıcı

En sık görülen iltihaplı romatizmal hastalıklardan biri olan Romatoid Artrit (RA), el ve ayak eklemleri gibi daha çok küçük eklemleri simetrik olarak tutan kronik bir hastalıktır (Şekil 1) . Küçük eklemlerden başka kalça, omuz gibi büyük eklemleri de tutabilir. Genellikle 30 dakikadan uzun süren sabah tutukluğu olur. Bazı hastalarda geceleri uyutmayan eklem ağrıları da görülebilir. Eklem hasarına sebep olarak ellerde şekil bozuklukları oluşabilir.

Orta yaştaki bayanlarda daha sık görülmektedir ancak daha genç yaşlarda ve ileri yaşlarda da görülebilir. Hastalığın nedeni kesin olarak bilinmemektedir, ancak genetik ve çevresel faktörlerin etkili olabileceği düşünülmektedir.

Romatoid Artritin Kliniği ve Tanısı

Ön önemli belirti özellikle el ve ayak eklemlerinde ağrı ve sabah tutukluğudur. Hasta sabah uyandığında ağrılı ve eklemleri tutuktur. Birkaç saat sonra ağrısı azalır ve eklemlerini daha rahat oynatmaya başlar. Ağrıdan başka eklemlerde ısı artışı, şişlik, hassasiyet de görülebilir. Genellikle yavaş ve sinsi başlar. Hastalığın tanısı öykü, fizik muayene ve laboratuvar tetkiklerle birlikte konulur.

Romatoid Artritte Eklem Dışı Bulgular

Hastalık sadece eklem tutulumu ile sınırlı değildir. Halsizlik, yorgunluk gibi belirtilerin dışında ciddi organ hasarlarına da yol açabilmektedir. Kalp, akciğer, göz ve deri gibi birçok farklı organ tutulumu olabilir. Kan hücrelerinde de bazı değişikliklere sebep olarak anemiye sebep olabilir.

Romatoid Artritin Tedavisi

Günümüzde RA tedavi yöntemleri ağrıyı ve iltihabı azaltma, eklem hasarını önleme veya yavaşlatma ve hastanın iyilik halini sürdürmeyi hedef almıştır. Tedaviyle RA'li hastaların hayat kalitesi artmaktadır.

RA tedavisinde kullanılan ilaçlar bağışıklık sistemi hücrelerini baskı altına alan ilaçlardır. Kullanıldıkları sürece 3 ayda bir karaciğer, böbrek testleri ve kan sayımının takip edilmesi gerekir.

Gebelik planlanıyorsa doktoruna danışarak ve bazı ilaçların uygun zamanda kesilmesiyle gebe kalınabilir. Gebelikte hastalık belirtileri azalır ancak gebelik sonrası alevlenme görülebilir.

Tedavi hastaya özel planlanır; bunda da hastalığın şiddeti, eşlik eden sağlık sorunları ve kişisel özellikler ve gereksinimler ön planda tutulur. İstirahat, RA hastalarının tedavisinin en önemli parçasıdır. Özellikle akut alevli dönemlerde ilgili eklemlerin istirahatı ve soğuk uygulama önerilir. Bu dönemlerde sıcak tedavi ve kaplıcalar uygun değildir. Akut dönem dışında, hastanın kendini iyi hissettiği zamanlarda Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon uzmanı tarafından düzenlenmiş egzersizler hastaya faydalı olur.

Eklemlerin fonksiyonlarının korunmasında, şekil bozukluklarının engellenmesinde "splint" adı verilen cihazlardan yararlanılabilir (şekil 2).

şekil 1. Romatoid Artritte El eklemlerinin tutulumu

Şekil 2. El splintleri

